

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 836 din 24.11.2021

Dosarul nr. 960/2020

Petitie nr. 7529/23.11.2020

Petentă:

Reclamat: Site-ul Active News (Media Root SRL)

**Obiect: posibilă discriminare săvârșită prin afirmații defăimătoare pe site-ul Active News
la adresa minorităților sexuale**

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și domiciliul reclamatului

2. Site-ul Active News (Media Root SRL), cu sediul în București, str. Miron Costin, nr.10, cam.2, sector 1

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

4. Petenta arată că în data de 14 noiembrie 2020, reclamatul a postat articolul cu titlul „ La Universitatea București s-a înființat Facultatea de limbi homosexuale,, prin care denigrează o comunitate folosind un limbaj ce instigă la ura: „ *În realitate, limbile care se vorbeau la evenimentul cu pricina erau limbi pentru feminism, transexualism, homosexualism și anticreștinism, în cazul din urmă venit din partea unei pițipoance de la un site de acest gen.,*

5. În data de 20 noiembrie 2020, același site publică un articol similar cu titlul „ *Asociația activiștilor homosexuali Accept, din ce în ce mai prezentă în Universitatea București,,*

6. Evenimentul care a fost subiectul celor două articole se numește Diversity și a fost organizat de către Asociația Studenților din Facultatea de Limbi și Literaturi Străine din cadrul Universității București prin care participanții au putut cunoaște poveștile unor oameni cu experiențe de viață diferite.

Susținerile reclamatului

IV. Cadrul legal aplicabil

8. Consituția României - Art. 30

- **Convenția europeană a drepturilor omului - Art. 10**
- **OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**
- **Ordinul CNCD nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**
- **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale**

V. Motive de fapt și de drept

9. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petenta reclamă o posibilă faptă de discriminare săvârșită de reclamat prin afirmații defăimătoare pe facebook la adresa minorităților sexuale.

10. Din punctul de vedere al dreptului la demnitate, la care se raportează analiza, minoritățile sexuale din România se află în situație comparabilă cu alte persoane, criteriul de diferențiere fiind evident.

11. Astfel, fapta analizată reprezintă deosebire pe bază de orientare sexuală care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate, prin comportamentul manifestat în public care vizează atingerea demnității.

12. Conform cazuisticii CEDO în domeniu, mesajele care stigmatizează minoritățile, nu se bucură de protecția art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului. Aplicând principiile CEDO, se constată următoarele:

- exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități; este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (pct. 21, lit. c) — afirmația analizată ofensează în mod gratuit;
- abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (pct. 21, lit. h) — valorile promovate de Consiliului Europei nu sunt compatibile cu afirmațiile rasiste, astfel invocarea libertății de exprimare reprezintă abuz de drept conform art. 17 din Convenția europeană a drepturilor omului;
- se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă (pct. 21, lit. k) — situația conflictuală care reapare frecvent în societatea din România între diferitele comunități arată necesitatea restrângerii libertății de exprimare în cazul mesajelor discriminatorii;

13. La art. 2 alin. 1 O.G. nr. 137/2000 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

14. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

15. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Mussele împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).

16. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

17. Aceste criterii reprezintă caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56).

18. Art. 15 al O.G. nr. 137/2000 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

19. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

20. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
- existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
- calitatea normei juridice, și anume: accesibilitatea; precizitatea; previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

21. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

22. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

23. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indifferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilite în mod convingător (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. WITZSCH împotriva GERMANIEI, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);
- j) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (ex. HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);
- k) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra

obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (ex. OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

l) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. LINGENS împotriva AUSTRIEI, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

m) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31); nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

24. Art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

25. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. — faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

26. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o

persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

27. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare în conformitate cu dispozițiile art 2 alin.1 și art 15 din OG 137/2000 și ca aplica sancțiunea avertismentului față de site-ul Active News (Media Root SRL), cu sediul în București, str. Miron Costin, nr.10, cam.2, sector 1, având în vedere următoarele:

- discriminarea a vizat minoritățile sexuale;
- reclamatul nu a răspuns la solicitarea de a depune punct de vedere/concluzii scrise la dosar;
- reclamatul este o persoană juridică ce postează articole vizibile pentru o mare categorie de public.

28. CNCD va recomanda reclamatului să evite pe viitor comportamentele care pot avea ca efect atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare.

Opinie separată cu privire la constatare, exprimată de dna. Claudia Sorina Popa și dna. Maria Lazăr – membri în Colegiul director:

29. După anul 2000, România a făcut modificări semnificative ale legislației privind drepturile LGBT, astfel că, în perioada anilor 2000–2002, s-a dezincriminat complet homosexualitatea, s-au introdus și pus în aplicare pe scară largă legi anti-discriminare, s-a egalat vârsta consimțământului pentru relații sexuale și s-au introdus legi care sancționează infracțiunile motivate de homofobie. În plus, comunitățile LGBT au devenit mai vizibile în ultimii ani, ca urmare a unor evenimente cum ar fi paradele anuale Bucharest Pride și Cluj Pride, dar și festivalurile Serile Filmului Gay și Feminist and Queer International Film Festival. În 2006, România a fost numită de către asociația internațională Human Rights Watch ca fiind una dintre cele cinci țări din lume care a făcut „progrese exemplare în combaterea abuzurilor pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen”.

30. La 5 iunie 2013, comisia parlamentară pentru revizuirea constituției a votat pentru a include un articol despre protejarea minorității sexuale împotriva discriminării în noua Constituție. Aceeași comisie a votat a doua zi schimbarea actualei legi a căsătoriei, care descrie căsătoria ca „o uniune consensuală între soți”, la un format mai restrictiv, descriind-o ca fiind „o uniune între un bărbat și o femeie”, interzicând astfel căsătoria între persoane de același sex. Confruntată cu o serie de proteste din societatea civilă și organizațiile interne și internaționale, cum ar fi ACCEPT și Amnesty International, comisia a retras ambele amendamente din forma finală prezentată la Curtea Constituțională. Zeci de ONG-uri au protestat față de această acțiune a comisiei parlamentare (pentru a retrage protecția constituțională împotriva discriminării pe bază de orientare sexuală) și au declarat următoarele: „membrii Comitetului pentru Revizuirea Constituțională refuză protecția cetățenilor care au cel mai mult nevoie de protecție împotriva discriminării” și că „în calitate de stat membru a Uniunii Europene, este obligatoriu ca România să pună în aplicare dispozițiile dreptului comunitar în legislația națională”.

31. Pe 21 iulie 2015, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, în premieră, că toate persoanele, indiferent de orientarea sexuală, au dreptul la o formă de uniune, fie căsătorie, fie parteneriat civil. Practic, CEDO a decis că lipsa protecției prin legislație pentru cuplurile de același sex reprezintă o încălcare a drepturilor omului. Totuși, Curtea a reiterat că mariajul pentru persoane de același sex nu este un drept al omului. În același context, pe 12 martie, Parlamentul European a dat un vot covârșitor în favoarea unui raport anual privind drepturile omului, al italianului Pier Antonio Panzeri (S&D), care, printre altele, recomandă statelor membre să ia act de legalizarea căsătoriilor între persoane de același sex într-un număr din ce în ce mai mare de țări și încurajează instituțiile Uniunii Europene și statele membre să contribuie în continuare la reflecțiile asupra recunoașterii căsătoriilor sau a parteneriatului civil între persoane de același sex ca o problemă politică, socială și de drept civil”. 24 de europarlamentari români au spus „da” raportului Panzeri.

32. Afirmațiile/remarcile părții reclamate nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar. Exprimarea „*limbile care se vorbeau la evenimentul cu pricina erau limbi pentru feminism, transexualism, homosexualism și anticrestinism*”, nu aduce atingere demnității persoanelor de altă orientare sexuală, cuvintele respective nefiind asociate cu noțiuni /expresii jignitoare. În esență, formularea nu face decât să sublinieze faptul că la acel eveniment au fost promovate aspecte legate de problemele cu care se confruntă aceste minorități.

33. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se ”hrănește” din libertatea de exprimare”. Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul afirmațiilor este o personalitate, opiniile formulate având un larg impact.

34. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit. O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul libertății de conștiință.

35. Libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

36. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau

deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei.).

37. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și

pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia).

38. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. În speța de față nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată urmărind să sublinieze anumite aspecte apreciate ca negative.

39. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de către persoanele publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

40. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul articolelor, contextul în care a avut loc, rolul în societate a persoanei, autor al afirmației, în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, iar fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu cinci voturi „pentru” și două voturi împotrivă „împotrivă”,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare în conformitate cu dispozițiile art 2 alin.1 și art 15 din OG 137/2000.
2. Se aplică sancțiunea avertismentului față de site-ul Active News (Media Root SRL), cu sediul în București, str. Miron Costin, nr.10, cam.2, sector 1, conform art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 din O.G. nr. 2 din 2001.

3. Se recomandă reclamatului să evite pe viitor comportamentele care pot avea ca efect atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a)

b). Site-ul Active News (Media Root SRL), cu sediul în București, str. Miron Costin, nr.10, cam.2, sector 1.

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 24.11.2021 au fost: DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, CĂTĂLINA OLTEANU – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 23.12.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M, CP pct. 29-40

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

